

Midlertidighet i UH- sektoren

Utkast til delrapport fra Universitetet i Bergen

Bergen 16.12. 2015

Innhold

1. Innledning	3
2. Mandat	3
3. Arbeidsgruppens tolkning av mandatet	3
4. Midlertidige per oktober 2015	5
4.1 Bruk av lovhemler	7
5. Midlertidige stillinger per oktober 2010	9
6. Årsaker til midlertidighet	11
7. Tiltak iverksatt for å redusere omfanget av midlertidighet	12

1. Innledning

Det er nå igangsatt et arbeid med å revidere tjenestemannsloven, og Regjeringen har samtidig bestemt at det skal gjøres et arbeid for å redusere midlertidigheten i UH-sektoren. KD har i forbindelse med dette gitt Universitetet i Oslo, Universitet i Bergen, Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Østfold i oppdrag å undersøke nærmere bruken av midlertidige tilsetninger ved de fire institusjonene. I oppdraget beskriver departementet metode og mandat for arbeidet på følgende måte

2. Mandat

Undersøkelsen omfatter stillingsgruppene undervisnings- og forskerstillinger, administrative stillinger og stillinger på lektornivå. Arbeidsgruppen skal beskrive midlertidigheten i disse stillingsgruppene ved de fire institusjonene som deltar i arbeidet: Universitetet i Oslo, Universitetet i Bergen, Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Østfold.

For et utvalg av dagens midlertidig ansatte skal arbeidsgruppen:

- Redegjøre for hjemmel som har vært brukt for midlertidig tilsetting i dagens tilsetningsforhold.
- Beskrive tidsrom for ansettelse i den aktuelle stillingen, og hvilke tidligere midlertidige ansettelsesforhold den ansatte har hatt (tilsetningshistorikken), som grunnlag for å finne den totale tiden den ansatte har vært ansatt i midlertidig stilling (fortid og framtid).

For personale ansatt i midlertidig stilling i 2010 skal arbeidsgruppen:

- Gi en tilsvarende oversikt over halvparten av de som var midlertidig ansatt i de tre stillingsgruppene ved de fire institusjonene i oktober 2010. Utvelgingsmetoden skal være den samme som for 2015-gruppen ovenfor.
- Beskrive arbeidstilknytningen for denne gruppen ved å finne ut hvor stor del av denne gruppen som var gått over i fast stilling, hadde forlatt institusjonen eller fortsatt var i et midlertidig ansettelsesforhold i oktober 2011, oktober 2012, oktober 2013 og oktober 2014.

På grunnlag av innhentede data skal arbeidsgruppen

- Diskutere årsaker til midlertidigheten i de tre gruppene.
- Redegjøre for tiltak iverksatt ved egen institusjon for å redusere omfanget av midlertidighet

3. Arbeidsgruppens tolkning av mandatet

Basert på møter med fagforeningene og Kunnskapsdepartementet har arbeidsgruppen lagt følgende til grunn for sitt arbeid med midlertidighet:

Stillingsgrupper

Undersøkelsen omfatter stillingsgruppene undervisnings- og forskerstillinger, administrative stillinger på saksbehandlernivå og lavere undervisnings- og forskerstillinger på lektornivå. Materialet er delt inn og presenteres etter dette etter inndeling og stillingskategorier som vist i tabell 1- 3.

Tabell 1. Stillingskoder for administrative stillinger (ADM)

Kode	Stillingskode
1063	Førstesekretær
1065	Konsulent
1408	Førstekonsulent
1363	Seniorkonsulent
1434	Rådgiver
1364	Seniorrådgiver
1113	Prosjektleder
1064	Konsulent
1094	Overarkitekt
1113	Prosjektleder
1448	Seniorrådgiver

Tabell 2. Stillingskoder for lavere undervisnings- og forskerstillinger på lektornivå (LUF)

Kode	Stillingskode
1007	Høgskolelærer/øvingslærer
1008	Høgskolelektor
1009	Universitetslektor
1010	Amanuensis
1108	Forsker
8029	Universitetslektor

Tabell 3 Stillingskoder for høyere undervisnings- og forskerstillinger (HUF)

Kode	Stillingskode
1532	Dosent
1109	Forsker
1110	Forsker
1183	Forsker
1011	Førsteamanuensis
8028	Førsteamanuensis
1198	Førstelektor
1012	Høgskoledosent
1013	Professor
1404	Professor

Inndeling av stillingskategorier følger spesifikasjoner fra DBH.

Det er tidligere påpekt at metoden for utvalgelse kan gi skjevheter med hensyn til at man ikke får et tilstrekkelig antall ansatte innenfor de tre kategoriene.

En kontroll ved UiB viser at stillingsfordelingen fordelt på administrative stillinger, lavere undervisnings- og forskerstillinger og høyere undervisnings- og forskerstillinger er ganske lik i utvalget og totalen for tilsatte per 01.10.15. En oversikt er gitt i tabell 4.

Tabell 4. Stillingssammensetning for midlertidige totalt og utvalget

	UiB	
	Totalt	Utvalg
LUF	27 %	24 %
HUF	60 %	64 %
ADM	13 %	12 %

Det er således ingen grunn til å tro at det finnes skjevheter basert på premissene. Heller ikke i forholdet mellom internt og eksternt finansierte viser uttrekket en slik skjevhet. Andel intern finansierte er 62 % prosent i totalen og 59 % i utvalget.

Vedrørende utvalg

I løpet av utvalgets virkeperiode har institusjonene også fått oversikt over midlertidige stillinger per 01.10.2015. For en best mulig oppdatert analyse er det derfor tatt utgangspunkt i data fra 2015 i stedet for 2014. I utvalget som skal følge midlertidige fra 2010 betyr dette at disse nå følges også i 2015.

Sammenhengende tilsettingsperiode

For tilsatte per 01.10.2015 skal det gjøres rede for hvor lenge ansatte har vært tilsatt sammenhengende i ulike tilsettingsforhold ved institusjonen. Det er lagt til grunn at sammenhengende tilsettingsperiode gjelder starttidspunkt for tilsattes siste arbeidsforhold. Det tas likevel hensyn til at arbeidstakerne kan ha kortere opphold mellom de ulike kortvarige tilsettingsforhold. Grensen for slike opphold er satt til 3 måneder. Dersom en person har hatt pause på mer enn 3 måneder mellom to tilsettingsforhold, vil kun siste tilsettingsforhold telle med i datagrunnlaget. I denne sammenhengen vil også tilsetting i timelærer telle som avbrudd dersom dette forholdet er over 3 måneder. For en best mulig oversikt over den enkelte tilsatt er også perioder som stipendiat og postdoktor inkludert i lengden på det sammenhengende tilsettingsforholdet.

Vedrørende utvalg per 01.10.10

Formålet er å finne ut hvor stor del av de midlertidige ansatte per 01.10.10 som fortsatt er midlertidig tilsatt, gått over til fast tilsetting eller forlatt institusjonen per oktober 2011, oktober 2012, oktober 2013, oktober 2014 og oktober 2015.

I dette utvalget vurderes derfor ikke bruk av lovhemler, bytte av stillingskoder eller bytte av finansieringskategori.

4. Midlertidige per oktober 2015

Per oktober 2015 var det til sammen 616 personer tilsatt i midlertidige stillinger ved UiB innenfor de utvalgte stillingskategoriene. Fra dette ble 316 stillinger trukket ut i alfabetisk rekkefølge. Av disse er 3 stillinger feilført som midlertidige stillinger (nylig fått fast tilsetting). Disse stillingen er trukket ut slik at utvalget består av 313 personer, noe som utgjør 181 årsverk. Dette tilsier at en stor andel av utvalget har lav stillingsandel. Oversikt over fordeling av stillingsbrøker i utvalget er gitt i tabell 5.

Tabell 5. Antall personer i ulike stillingsandeler

Brøk	Personer
$\leq 0,2$	134
$0,2 < 0,5$	30
$0,5 < 1$	17
$= 1$	132
Totalt	313

Tabell 5 viser for eksempel at 43% (134 personer) av utvalget har en stillingsprosent på 0,2 eller lavere. I stor grad dreier dette seg om ulike former for bistillinger og åremålsstillinger. 42% av utvalget har en stillingsandel på 100%. Dette inkluderer 8 personer som har 2 arbeidsforhold som i sum tilsvarer 100% stilling.

Dataoversikt viser at administrativt tilsatte i snitt har kortere sammenhengende tilsettingsperiode i midlertidige stillinger enn ansatte i undervisnings- og forskerstillinger og at kvinner har et noe kortere tilsettingsforhold enn menn. Også i stillingskategorien LUF har kvinner i snitt kortere sammenhengende tilsettingsforhold enn menn. I denne gruppen er det også stor forskjell mellom internt og eksternt finansierte stillinger. Gruppen HUF har i snitt lengst gjennomsnittlige tilsettingsforhold. Her er også små kjønnsforskjeller og små forskjeller mellom internt og eksternt finansierte stillinger.

Gjennomsnittlig tilsettingsperiode, inkludert dagens kontrakt varierer fra 2,5 år hos administrative stillinger til 4,9 i lavere undervisnings- og forskerstillinger (LUF) til 5,5 i høyere undervisnings- og forskerstillinger. Totalt er gjennomsnittlig tilsetningsforhold for de midlertidige tilsatte i 2015 5 år. En oversikt er gitt i tabell 6.

Tabell 6. Gjennomsnittlig ansettelsestid for midlertidig tilsatte 2015 per finansieringskilde.

	Totalt		Internt		Eksternt		Snitt ansattid	
	Personer	årsverk	Personer	årsverk	Personer	årsverk	intern	ekstern
adm								
K	27	22	16	14	11	8	1,6	3,4
M	11	7	11	7	0	0	2,8	0,0
luf								
K	34	14	33	13	1	1	4,0	0,5
M	46	21	38	15	8	6	6,0	3,1
uf								
K	89	59	45	23	44	36	6,0	5,6
M	106	57	55	26	51	31	5,4	5,2
Totalt	313	181	198	99	115	82	5,0	5,0

Om lag 52% av de midlertidige stillingene er kvinner. Målt i årsverk er kvinneandelen 47%, noe som tilsier at kvinnene i snitt har noe lavere stillingsandeler enn menn. Høyest kvinneandel er i administrative stillinger med totalt 71% (eksternt finansierte administrative stillinger med 100% (11 personer)) og lavest eksternt finansierte undervisnings- og forskerstillinger på lavere nivå (11%). Innenfor høyere undervisnings og forskerstillinger er kvinneandelen om lag 45% både innenfor internt og eksternt finansierte stillinger.

Tilsatte med flere tilsettingsforhold

I utvalget fra 2015 har til sammen 8 personer to tilsettingsforhold. Av disse har 6 personer to ulike tilsettingsforhold innenfor høyere undervisnings- og forskerstillinger, der en stillingskode er knyttet til forskerstilling (3 postdoc og 3 forskere) og en kode er knyttet til undervisning.

En ansatt har to forhold innenfor administrative stillingskategorier og en person er har to forhold med en stillingskode som førsteamanuensis 90% og 10% som forskningskoordinator i administrative hjemmel.

Alle ansatte med 2 tilsettingsforhold har samme lovhjemmel for begge forholdene. Ingen ansatte hadde per 01.10.2015 mer enn to tilsettingsforhold.

4.1 Bruk av lovhjemler

Ved UiB er bruk av lovhjemmel registrert i universitetets elektroniske personalsystem fra 2010/11. Data for lovhjemmel i dagens tilsettingsforhold er derfor hentet ut fra rapporter i personalsystemet. I perioden før 2010 var det ikke krav om elektronisk registrering. Dette gjør at datakvalitetene for denne perioden av dårligere kvalitet og innhenting av data er supplert i form av manuell innhenting av data fra fakultetene.

Tabell 7 viser bruken av lovhjemler ved UiB for de utvalgte midlertidige stillingene i 2015.

Tabell 7. Bruk av lovhjemler ved UiB 2015

Lovhjemmel	Antall	Årsverk
Tjml § 3. 2 a. bestemt oppdrag/ bestemt tidsrom	164	121
Tjml § 3. 2 a. bestemt tidsrom / Uhl § 6-5 (2) midl. Lavere still.	1	0,25
Tjml § 3. 2 a. bestemt tidsrom /Uhl § 6.4 f) postdoktor	1	0,05
Tjml § 3. 2 c. vikar	50	40
Uhl § 6.4 f) postdoktor	1	0,18
Uhl § 6.4 j) undervisn-forskerstill-kunst. komp.	2	0,15
Uhl § 6-5 (1) midl. i fast still. - kvalifisering	1	1
Uhl § 6-6 bistilling (forskn. og underv.)	93	18
TOTALT	313	181

Ved UiB er det i hovedsak 3 lovhjemler som brukes ved midlertidige tilsetninger. Dette er §3.2.a bestemt tidsrom/ periode, §3.2.c vikar og § 6-6 bistilling. Hele 98% av universitetets bruk av midlertidighet innenfor de utvalgte kategoriene kan knyttes til bruk av disse lovhjemlene.

En nærmere oversikt over bruken av disse hjemlene per 01.10.15 ved UiB er gitt i tabellene 8-10. I tillegg til å vise gjennomsnittlig tilsettslengde er det i tabellene også oppgitt kolonner for å vise tidsperioder for første tilsetning. Formålet er å gi en bedre oversikt over antall ansatte med lengere tilsettingsforhold.

Tabell 8. Lovhjemmel 3.2.a oppdrag/ bestemt tidsrom

Antall/type	Varighet(mnd)	Tilsette	Årsverk	År tilsatt	Antall	Personer med	Første tilsettingsforhold				
	dagens tilsettin	2015	2015	snitt	forlengelser	av lovhjemler	2015	2014	2013-2012	2011-2008	2007-
UF intern finansiert kvinner	11	16	13	5	3	8	5	2	2	4	3
UF eksternt finansiert kvinner	13	41	36	5	2	16	6	9	9	9	8
UF intern finansiert menn	20	19	15	4	1	5	7	2	1	5	1
UF eksternt finansiert menn	13	33	26	5	2	8	12	2	6	7	6
SUM UF	14	109	90	5	2	37	30	15	18	25	18
Lavere UF intern finansiert kvinner	7	8	3	3	3	0	4	3		1	
Lavere UF eksternt finansiert kvinner	6	1	1	5	0	0	1				
Lavere UF intern finansiert menn	7	18	8	3	3	3	7	3	5	2	1
Lavere UF eksternt finansiert menn	8	7	6	3	2	2	3		2	2	
SUM LUF	7	34	18	3	3	5	15	6	7	5	1
Adm. intern finansiert kvinner	10	7	6	2	1	1	3	3	1		
Adm. eksternt finansiert kvinner	14	7	4	5	2	1	1	1	2	3	
Adm. intern finansiert menn	10	5	2	4	2	0	2	1		1	1
Adm. eksternt finansiert menn		0	0			0					
SUM ADM	12	19	12	3	2	2	6	5	3	4	1
SUM	12	162	120	5	2	44	51	26	28	34	20

Tabell 9 Lovhjemmel. 2.c vikar

Antall/type	Varighet(mnd)	Tilsatte	Årsverk	År tilsatt	Antall	Personer med	Første tilsetningsforhold				
	dagens tilsett	2015	2015	snitt	forlengelser	av lovhemler	2015	2014	2013-2012	2011-2008	2007-
UF intern finansiert kvinner	9	7	5	3	5	8	1	4	1	1	
UF eksternt finansiert kvinner		0	0			16					
UF intern finansiert menn	8	7	6	4	3	5	2	2	1	2	
UF eksternt finansiert menn	12	2	2	4	2	8			1	1	
SUM UF	9	16	12	4	4	37	3	6	3	4	0
Lavere UF intern finansiert kvinner	7	10	7	3	3	0	5	2	2	1	
Lavere UF eksternt finansiert kvinner		0	0			0					
Lavere UF intern finansiert menn	4	6	5	3	8	3	4		2		
Lavere UF eksternt finansiert menn		0	0			2					
SUM LUF	5	16	11	3	5	5	9	2	4	1	0
Adm. intern finansiert kvinner	7	8	7	1	1	1	5	3			
Adm. eksternt finansiert kvinner	5	4	4	1	3	0	1	3			
Adm. intern finansiert menn	5	5	4	2	2	1	2	1	2		
Adm. eksternt finansiert menn		0	0			0					
SUM ADM	6	17	15	1	2	2	8	7	2	0	0
SUM	7	49	39	3	4	44	20	15	9	5	0

Tabell 10. Lovhjemmel 5-6 bistilling

Antall/type	Varighet(mnd)	Tilsatte	Årsverk	År tilsatt	Snitt antall	Personer me	Første tilsetningsforhold				
	dagens tilsett	2015	2015	snitt	forlengelse	av lovhemle	2015	2014	2013-2012	2011-2008	2007-
HUF intern finansiert kvinner	18	20	4	7	1	4	4	2	5	3	6
HUF eksternt finansiert kvinner	24	3	1	7	1	1		1	1		1
HUF intern finansiert menn	18	26	5	7	1	4	3	7	3	6	7
HUF eksternt finansiert menn	17	15	3	5	1	4	3	5	3	2	2
SUM UF	18	64	12	6	1	13	10	15	12	11	16
LUF intern finansiert kvinner	14	14	3	6	3	2	3	1	3	3	4
LUF intern finansiert kvinner	0	0	0			0					
LUF intern finansiert kvinner	19	14	3	11	2	2	1		1	5	7
LUF intern finansiert kvinner	33	1	0	3	0	0	1				
SUM LUF	17	29	6	8	2	4	5	1	4	8	11
SUM	18	93	18	7	1	17	15	16	16	19	27

Varighet

Oversikt over varighet innenfor de ulike lovhemlene viser at tilsatte i bistillinger (lovhjemmel 6-6) har lange tilsetningsforhold og få forlengelser. Dette er ofte knyttet til bruk av åremålsstillinger som generelt har lengre tilsetningsforhold enn vikarer og undervisnings- og forskerstillinger. Av totalt 93 personer med bistilling i 2015 hadde til sammen 27 (30%) personer sitt første tilsetningsforhold fra 2007 eller tidligere. Innenfor bistillinger er det også få skifter av lovhemler og stillingskoder.

Innenfor bruk av lovhjemmel 3.2.a (oppdrag/bestemt tidsrom) er det betydelig skille mellom de tre gruppene når det gjelder varighet. Mens det innenfor LUF og ADM er relativt få tilsatte med langvarige tilsetningsforhold, er 18 av 109 personer (17%) innenfor HUF tilsatt fra 2007 eller tidligere, de fleste av disse tilsatt på eksternt finansierte prosjekt. Gjennomsnittlig tilsetningstid er her 5 år i denne gruppen mot 3 år for ADM og LUF.

Innenfor vikerhjemmelen (lovhjemmel 3.2.c) finner vi, ikke uventet, de korteste tilsetningsforholdene. Også her er det imidlertid slik at HUF i snitt har de lengste tilsetningsforholdene med 4 år mot 3 i LUF og 1 i ADM.

Innenfor bistillinger er det de internt finansierte stillingene som har de lengste tilsetningsforholdene, mens eksternt finansierte har de lengste ansettelsesforholdene innenfor de andre lovhemlene.

Bytte av stillingskoder og lovhemler

Datagrunnlaget viser stor sammenheng mellom varighet i midlertidige forhold og skifte av lovhemler/ stillingskoder. Mens det innenfor vikarer er få bytter både av lovhjemmel og stillingskoder, skjer dette i betydelig større grad for personer som i 2015 var tilsatt med lovhjemmel 3.2.a bestemt tidsrom/ oppdrag. Hele 37 av 90 personer har her skiftet lovhemmel en eller flere ganger i løpet av sitt tilsetningsforhold. Et typisk karriereløp for

ansatte med lengste sammenhengende ansettelsesforhold er stipendiat- postdoc-forskerstilling. Enkelte har også et tilsettingsforhold før stipendiatperioden.

Særskilt om bruk av bistillinger

Tabell 7 viser at vel 30% av utvalget er knyttet til bistillinger. Disse er registrert i ulike stillingskategorier og hjemler. Datagrunnlaget viser at bistillinger er knyttet både til stillingskodene førsteamanuensis (1011), førsteamanuensis II (8028) og universitetslektor (1009). Koden for førsteamanuensis II er relativt ny og det viser seg at personer tilsatt tidligere i kode 1011, ikke har fått skiftet kode etter innføring av den nye koden, men fortsatt i opprinnelige kode. Det store innslaget av kode 1009 i lave stillingsandeler er i hovedsak ved fakultetene medisin og psykologi og er knyttet til samarbeid med helseforetakene, der helsepersonell uten doktorgrad fungerer som praksisveiledere for praksis og turnuskandidater. Dette er tilsatte med relativt lange tilsettingsforhold og dersom det korrigeres for dette vil den gjennomsnittlige tilsettingsperioden for personer både innenfor LUF og HUF reduseres noe. Dette gjelder særlig personer som følge av personer tilsatt tidlig i perioden ofte er tilsatte i 20% stilling eller mindre. For LUF gjelder dette stillingskode 1009. For HUF gjelder dette i hovedsak stillingskode 1011.

Om datagrunnlaget

I datagrunnlaget fra UiB er det tatt utgangspunkt i spørretidspunkt 1.10. hvert år tilbake i tid i de tilsattes tilsettingshistorikk. Fakultetene er deretter bedt om å kontrollere eventuelle avbrudd i ansattes tilsettingsperiode som ikke fanges opp i spørringen.

Rapporter fra universitetets personalsystem henter ut data fra og med 2007, men mangler data på flere variabler, for eksempel bruk av lovhjemmel. Manglede data er samlet inn manuelt fra fakultetene og fakultetene er samtidig bedt om å oppdatere universitetets elektroniske personalsystem. På denne måten skal det bli lettere å hente ut tilsvarende data i framtidige undersøkelser.

Antall forlengelser er innhentet manuelt, i det dette ikke framgår automatisk fra datarapportene. I dette ligger summen av antall ganger den ansatte har fått forlenget sine kontrakter, skiftet stillingskode/ lovhjemmel eller inngått nye kontrakter. Data har i enkelte tilfeller vært vanskelig tilgjengelig og må tolkes med en viss forsiktighet.

5. Midlertidige stillinger per oktober 2010

Per 1. oktober 2010 var det til sammen 493 personer tilsatt i midlertidige stillinger ved UiB innenfor de utvalgte stillingskategoriene. Fra dette ble 247 stillinger trukket ut i alfabetisk rekkefølge. Utvalget fordeler seg mellom administrative stillinger, lavere undervisnings- og forskerstillinger som vist i tabell 1. Til sammen 8 personer hadde to tilsettingsforhold. Ingen hadde mer enn 2 tilsettingsforhold.

Tabell 11. Oversikt over fortsatt midlertidige, faste og sluttet av 2010 midlertidige

	2010		2011		2012		2013		2014		2015		andel
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	fortsatt m
ADM	44	20	16	11	23	6	23	5	23	4	21		9,1 %
- av dette kvinner	27	12	10	7	14	4	14	3	15	1	14		3,7 %
LUF	77	54	3	50	4	43	8	37	9	34	8		44,2 %
- av dette kvinner	34	23	2	21	2	14	5	13	5	14	4		41,2 %
HUF	126	94	9	77	14	60	21	49	28	44	31		34,9 %
- av dette kvinner	60	42	4	33	6	25	11	22	14	21	15		35,0 %
sum	247	168	28	138	41	109	52	91	60	82	60		33,2 %
- av dette kvinner	121	77	16	61	22	43	30	38	34	36	33		29,8 %

Etter 5 år er fortsatt 33% av de midlertidige fra 2010 tilsatt i midlertidig stilling, 24% er tilsatt i fast stilling mens 43% er sluttet ved institusjonen. Andel som fortsatt er i midlertidige stillinger er høyest for personer ansatt i delte stillinger (utvalget her er imidlertid lav) og lavest i administrative stillinger (9,3%).

I 2010 var 44 personer i utvalget tilsatt i en midlertidig administrativ stilling i 2010. Av disse er fortsatt 4 midlertidig tilsatt i 2015. Disse har imidlertid skiftet stillingskode og er i 2015 tilsatt som stipendiat (3 stykk) og postdoktor (1).

Den høye andelen fortsatt midlertidige både innenfor LUF og HUF skyldes et betydelig innslag av bistillinger, jf. ovenfor. Innenfor LUF har UiB en høy andel midlertidige 20% stillinger knyttet til samarbeid med helseforetakene, der helsepersonell fungerer som praksis- og turnusveiledere. Siden disse ofte ikke innehar doktorgrad blir disse plassert i en lavere stillingskode, og har ikke egen stillingskode for bistilling, slik som førsteamanuensis II og professor II.

Korrigert for antall bistillinger var 9 stillinger innenfor denne kategorien fortsatt midlertidige ved UiB i 2015 (av totalt 39 i 2010). I hovedsak gjelder dette internt finansierte lektorstillinger i kode 1009 (6). De tre andre var en stipendiat, en postdoktor og en overingeniør. Med unntak av lektorene hadde de øvrige skiftet stillingskode i perioden.

Korrigert for antall bistillinger, inkludert personer som var 100% midlertidig i 2010 og som er ansatt i bistilling i 2015, var 12 stillinger innenfor HUF kategorien fortsatt midlertidige i 2015 ved UiB (av totalt 69 i 2010). I hovedsak gjelder dette eksternt finansierte forskerstillinger i kode 1109 (8).

Som omtalt tidligere i dokumentet har ansatte i bistillinger til dels lange tilsettingsforhold ved UiB, noe som også bidrar til at en stor del av de midlertidige i 2010 innenfor disse kategoriene fortsatt har et midlertidig tilsettingsforhold ved UiB i 2015. Per 01.10.2010 var 97 personer tilsatt i 20% stilling eller mindre andel. Av disse var fortsatt 57 personer tilsatt i midlertidig stilling i 2015, de aller fleste fortsatt i 20% stilling. Kun 2 av de 57 hadde endret stillingsandel. Tabell 12 gir oversikt over ansatte i 2010 med tilhørende stillingsandeler.

Tabell 12. Ansatte i ulike stillingsbrøker 2010

Brøk	Personer
$\geq 0,2$	97
0,2- 0,5	9
0,5-1	35
= 1	106
TOTALT	247

Tabell 13 og 14 viser utviklingen for de midlertidige ansatte fra 2010 fordelt på stillinger over grunnbevilgningen og ansatte finansiert av bidrags- og oppdragsinntekter.

Tabell 13 Grunnbevilgningen

	2010		2011		2012		2013		2014		2015		andel
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	fortsatt m
ADM	36	15	17	9	22	5	23	4	23	1	21	3 %	
- av dette kvinner	21	9	10	6	13	3	14	2	15	1	14	5 %	
LUF	69	50	3	48	4	41	8	36	9	33	8	48 %	
- av dette kvinner	33	22	2	20	2	13	5	12	5	13	4	39 %	
HUF	68	50	8	44	13	38	20	30	26	27	28	40 %	
- av dette kvinner	31	22	4	20	6	17	10	14	13	12	15	39 %	
sum	173	115	28	101	39	84	51	70	58	61	57	35 %	
- av dette kvinner	85	53	16	46	21	33	29	28	33	26	33	31 %	

Tabell 14. Bidrag og oppdrag

Tabell 14: Bidrag og oppdrag													
	2010		2011		2012		2013		2014		2015		andel
	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	M	F	fortsatt m
ADM	8	4	0	2	1	1	0	1	0	3	0		38 %
- av dette kvinner	6	3	0	1	1	1	0	1	0	0	0		0 %
LUF	8	4	0	2	0	2	0	1	0	2	0		25 %
- av dette kvinner	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0		100 %
HUF	57	43	1	33	1	22	1	19	2	16	3		28 %
- av dette kvinner	28	20	0	13	0	8	1	8	1	8	1		29 %
sum	73	51	1	37	2	25	1	21	2	21	3		29 %
- av dette kvinner	35	24	0	15	1	10	1	10	1	9	1		26 %

*Merk at økning i midlertidig adm. stillinger i 2015 skyldes tidligere midlertidige på grunnfinansiering nå ble flyttet til BOA finansiering. Av de som opprinnelig var midlertidig i 2010 var ingen fortsatt midlertidig BOA- finansiert i 2015.

6. Årsaker til midlertidighet

Ved UiB tilsettes midlertidige i hovedsak i vikarstillinger, bistillinger, kortere undervisningsoppdrag og i forbindelse med bidrags- og oppdragsforskning.

Vikar

Midlertidighet er knyttet til vikariater for navngitte personer som følge av sykdom og ulike former for permisjoner(valgt dekan, tillitsverv, sykdom, foreldrepermisjoner osv)

Bistillinger

Bistillingsordningen er virkemiddel i universitetets formaliserte samarbeid med andre UH-institusjoner, industri, næringsliv, helsesektor, instituttsektoren m.m, og bidrar til samhandling, gjensidig kompetanseoverføring og faglig integrasjon mellom beslektede miljøer.

UiB har mange midlertidig tilsatte i bistillinger, som normalt utgjør 20% stilling. I de aller fleste tilfeller har ansatte i bistillinger hovedstilling ved en annen institusjon. Eksempelvis ved medisinske fakulteter har arbeidstaker dobbeltfunksjon med hovedstilling som avdelingsoverlege ved sykehus og bistilling ved fakultetet. Det samme gjelder ansatte som bidrar i turnus og praksisveiledning i helseforetakene.

Kortere undervisningsoppdrag

De brukes helst i forbindelse med kortvarige behov for undervisningsressurser og i fag/kurs med svingninger i studentgrunnet. Begrunnelsen brukes også når det oppstår behov for tilsetning raskt, slik at det av hensyn til undervisningsoppgaver eller tilsvarende behov ikke er tid til å gjennomføre ordinære tilsetningsprosedyrer.

Bidrags- og oppdragsforskning

Bidrags- og oppdragsforskningen er i hovedsak finansiert gjennom midlertidige prosjektmidler. Usikkerhet knyttet til framtidig finansiering gjør at stillingen i hovedsak tilsettes midlertidig. Samtidig er det universitetets ambisjon at eksterntfinansiert forskning ikke skal komme i konflikt med prinsippet om forskningsbasert utdanning og undervisning ved UiB. Ønsket om økt kapasitet og eksterne midler kan ha som konsekvens at det blir flere midlertidig ansatte forskere.

7. Tiltak iverksatt for å redusere omfanget av midlertidighet

Departementet har tidligere pålagt UiB å utarbeide en handlingsplan med forpliktende tiltak som kan bidra til å redusere midlertidigheten. Handlingsplanen for reduksjon av midlertidighet er vedtatt av universitetsstyret og ble sendt Kunnskapsdepartementet i desember 2013. Handlingsplanen inneholder en rekke tiltak og det er blant annet satt måltall for reduksjon av forskerstillinger, universitetslektorer og tekniske årsverk i de kommende to årene.

I drøftinger i universitets forhandlingsutvalg er partene enige om at hele arbeidsgiverlinjen må involveres i arbeidet med å redusere antall midlertidige tilsetninger og at det må arbeides kontinuerlig med dette målet for øyet. På denne bakgrunn ble følgende prosedyre vedtatt med virkning fra 2013/2014.

- Fakultetene, UB, UMB og administrasjonsavdelingene går gjennom en oversikt over alle midlertidige tilsetningsforhold med hjemmel og varighet
- Det vurderes av om noen av tilsetningsforholdene medfører rettigheter for den tilsatte
- Det gjennomføres dialog med ledelsen ved den enkelte enhet med en todelt hensikt;
 - Følge opp tilsetningsforhold som medfører rettigheter (med oppfølging i arbeidsgiverlinjen)
 - Få frem konkrete tiltak for å redusere antall midlertidige tilsetningsforhold. Tiltak drøftes i Informasjon- og drøftingsutvalgene (IDU) som også får statistikkopplysninger over midlertidige tilsetningsforhold. Drøftingene i IDU rapporteres til Personal- og organisasjonsavdelingen som sekretariat for Forhandlingsutvalget ved UiB.
 - Det gjennomføres årlig drøfting i Forhandlingsutvalget.

Senere er forhandlingsutvalget enig om at det alltid skal gis en begrunnelse for midlertidighet vedlagt forslag til utlysningstekst (ikke ved vikariat). Begrunnelsene sendes til fakultetet for vurdering før utlysning og til organisasjonene når utlysning er besluttet.

Til tross for vedtatt handlingsplan og vedtatte prosedyrer viser tall fra UiB at det gjenstår et arbeid før et hensiktsmessig nivå av midlertidighet er oppnådd blant vitenskapelige og tekniske stillinger. Det gjennomgåtte materiale i denne utredningen viser også at det fortsatt er behov for fokus på bruk av lovhemler, muligheter for større fleksibilitet og bruk av fast tilsatte ved kortere fravær og permisjoner. Det kartleggingsarbeid som er gjennomført av den nasjonalt oppnevnte gruppen vil gi et godt grunnlag for videre oppfølging og rapportering.

Internt ved UiB drøftes nå også om det i større grad skal tilsettes fast innenfor bidrags- og oppdragsvirksomheten. I første omgang vil dette være der det historisk og fortsatt forventet god prosjekttilgang i feltet. Det samme gjelder i administrative stillinger i langvarige, eksternt finansierte sentre.